

'n Onderzoek na die gebruik van die interpersoonlike metadiskoerskategorie van sekerheidsmerkers in die geskrewe argumente van Afrikaanssprekende eerstejaarstudente

Zanétte Meintjes

An investigation into the use of the interpersonal metadiscourse category of boosters in the written arguments of Afrikaans-speaking first-year students

'Metadiscourse' is an umbrella term that refers to specific means that can be used in language to convey a message meaningfully and effectively. These means fulfil mainly a pragmatic function, as a writer utilises it to bring about certain connections between parts of text, as well as to express a certain authorial stance towards the propositional content and the reader of the text. These metadiscourse tools are, furthermore, used to guide the reader through the different parts of the text and to facilitate the way in which these parts should be interpreted. Metadiscourse is divided into two categories, namely 'textual' and 'interpersonal' metadiscourse. Textual metadiscourse is used to reinforce an argument's logical and ethical appeal, while interpersonal metadiscourse is used to intensify an argument's emotional and ethical appeal. In this article, ways are explored in which Afrikaans-speaking first-year students use the interpersonal metadiscourse category of boosters (certainty markers) in their written arguments. Its usage frequency, distribution throughout the different parts of the text and the functional nature of the way it is used, are examined.

1. Inleiding

Metadiskoers word in die literatuur op verskeie wyses gedefinieer en geklassifiseer (vergelyk Amiryousefi en Rasekh, 2010, Beauvais, 1989, Harris, 1959, Crismore, 1983, Crismore, 1989, Crismore, Markannen en Steffensen, 1993, Hyland, 2004, Ifantidou, 2005: 1326, Vande Kopple, 1985). Dit is egter Hyland (1998) se metadiskoersindelingen, 'n aangepaste weergawe van Crismore et al. (1993) se metadiskoerskategorieë, wat algemeen gebruik word wanneer ondersoek na die retoriese funksies en die betekenis van metadiskoersmiddele in akademiese tekste ingestel word (Meintjes, 2015: 98 en 99). Hyland (2004: 138) wys daarop dat metadiskoers verband hou met die wyse waarop 'n akademiese skrywer sy of haar begrip uitdruk, en die wyse waarop proposisies tot stand gebring word om 'n oortuigende en samehangende diskoers te skep. Die skep van sodanig koherente diskoers vind plaas binne 'n bepaalde sosiale en institusionele konteks. Die term 'metadiskoers' kan derhalwe oorkoepelend gebruik word om te verwys na 'n skrywer se gebruik van selfrefleksiewe uitdrukkings ten einde betekenis in 'n

teks tot stand te bring; dit help die skrywer om bepaalde standpunte uit te spreek en met 'n spesifieke gemeenskap (in hierdie geval die akademiese gemeenskap) te kommunikeer (Hyland, 2005: 37).

Hierdie uitdrukkings waarna Hyland (2005: 37) verwys, staan ook bekend as 'metadiskoersmerkers'. In hierdie verband wys Tavanpour, Goudarzi en Farnia (2016: 2) daarop dat bepaalde tekstuele bronne in 'n taal beskikbaar is wat gebruik kan word om 'n boodskap mee geslaagd te kommunikeer. Hierdie tekstuele bronne is buite die sinsvlak geleë en vervul 'n pragmatiese funksie. Dít beteken dat metadiskoersmerkers bepaalde verbande tussen dele van 'n groter teks bewerkstellig, die skrywershouding teenoor die betrokke proposisionele inhoud en die teikengehoor aandui, en die leser aktief betrek by die teksinhoud en leesproses (Crismore et al., 1993: 4041, Fairbairn en Winch, 2011: 179, Hyland en Tse, 2004: 156, Jordaan, 2014: 30, Jordaan, 2016: 150, Meintjes, 2015: 97, Tavanpour et al., 2016: 2-3).

Op grond van die pragmatiese funksie wat metadiskoers vervul, verdeel Hyland (1998) dit vir die gebruik in akademiese tekste in twee kategorieë, naamlik tekstuele en interpersoonlike metadiskoers. Hyland (1998) wys daarop dat tekstuele metadiskoers gekenmerk word deur die gebruik van (1) 'logiese verbandsmerkers' om semantiese verbande uit te druk; (2) 'raammerkers' om spesifieke diskoers-aksies of teksdele aan te toon; (3) 'endoforiese merkers' om na inligting afkomstig uit ander teksdele daarin te verwys; (4) 'bewysmerkers' om aan te dui dat eksterne bronne van inligting ter sprake is en (5) 'voorbeeldmerkers' om die leser by te staan met betekenisinterpretasie (vergelyk Meintjes, 2015: 100). Hierteenoor sê Hyland (1998) dat interpersoonlike metadiskoers gekenmerk word deur 'weerhoudingsmerkers' wat aandui dat die skrywer hom of haar van bepaalde standpunte weerhou; 'sekerheidsmerkers' wat die skrywer se algehele oortuiging rakende standpunte beklemtoon; 'houdingsmerkers' wat die skrywer se houding teenoor die proposisionele inhoud aandui; 'verbandsmerkers' wat op 'n eksplisiete wyse 'n bepaalde verhouding met die leser tot stand bring; en 'persoonlike verwysingsmerkers' wat na die skrywer self verwys (vergelyk Meintjes, 2015: 100).

Hyland (2005: 219) argumenteer dat kennis én die juiste toepassing van interpersoonlike metadiskoers in die besonder belangrik is vir suksesvolle akademiese skryfwerk, aangesien dit solidariteit met die leser(s) én selfrefleksie oor bepaalde standpunte moet bewerkstellig. Fu (2012: 401) is van mening dat interpersoonlike metadiskoers ook gemoeid is met die skrywerstem: "[...]the ways the writer presents himself or herself and conveys his or her judgments and commitments toward the propositions in text". In hierdie verband lig Fu (2012: 401) vier kategorieë uit wat

direk verband hou met interpersoonlike metadiskoers, naamlik ‘weerhoudings-’, ‘sekerheids-’ en ‘houdingsmerkers’ asook ‘persoonlikeverwysingsmerkers’. Hu en Cao (2015) ondersteun hierdie sienings deur daarop te wys dat die woorde en frases, soos wat dit in die interpersoonlike metadiskoerskategorie vervat is, deur die skrywer benut word om sy of haar teenwoordigheid, outoriteit en die genoemde solidariteit aan te dui. Dit dien ook as retoriese hulpmiddel om oor gedeelde kennis te besin én om die leser by al hierdie aksies te betrek.

2. Probleem en doel van ondersoek

Wanneer eerstejaarstudente die universiteit betree, word van hulle verwag om hul akademiese kennis deur middel van ’n toepaslike en noukeurige diskoers met die betrokke gemeenskap (in hierdie geval hul dosente) te kommunikeer (Meintjes, 2015: 76). Hierdie kommunikasie vind oor die algemeen plaas aan die hand van ’n geskrewe akademiese argument (Carstens, 2009: 88-90, Meintjes, 2015: 5 en 69, Meintjes, 2016: 2, Patterson en Weideman, 2013: 118 en 119, Sampson en Clark, 2006: 644, Van de Poel en Gasiorek, 2007: 34).

Aangesien in Afdeling 1 aangedui is dat interpersoonlike metadiskoers as een van die metadiskoerskonvensies gebruik word om die geskrewe akademiese argument te fasiliteer, is dit debatteerbaar of alle eerstejaarstudente direk ná hul sekondêre onderrig noodwendig oor hierdie kennis en vaardigheid sal beskik. In navorsing is trouens bevind dat hoërskoolleerders selde argumenterende opstelle skryf of selfs enige onderrig daaroor ontvang (Olivier en Olivier, 2012: 14, Van Dyk, 2011: 487). Verder het Olivier en Olivier (2012: 15) bevind dat hoewel verskillende opstelkeuses aan leerders voorgehou word, lê die finale keuse oor die soort opstel wat geskryf word by die leerder; dit is nie ’n keuse wat op universiteit aan studente oorgelaat word nie (Jordaan en Meintjes, 2015: 286 en 287). Jordaan en Meintjes (2015: 286 en 287) is van mening dat eerstejaarstudente dit moeilik vind om geskrewe argumente duidelik en korrek te formuleer omdat hulle eers op universiteit werklik daarmee te make het.

In hierdie artikel gaan dit oor of Afrikaanssprekende eerstejaarstudente oor genoegsame kennis beskik vir die gebruik van die interpersoonlike metadiskoerskategorie van sekerheidsmerkers in hul geskrewe argumente.¹ Hiervoor word nagegaan of die merkers wat gebruik word in die betrokke betoë, algehele sekerheid en die vaste oortuiging van bepaalde proposisies beklemtoon (Crismore et al., 1993: 47, Hyland, 1998: 443-444 en 2017: 20, Moini en Salami, 2015: 112). Verder word daarop ingegaan of die gebruik daarvan die skrywerstem op ’n objektiewe wyse versterk, dit wil sê of sekerheidsmerkers op só ’n wyse aangewend word dat ruimte vir alternatiewe sienings beperk of selfs daardeur

voorkom word; en of die argument deur die gebruik hiervan tot 'n beslissing gevoer word (Gold Sanford, 2012: 31, Takimoto, 2015: 99).

Om bogenoemde te bepaal, word ondersoek ingestel na die frekwensie, verspreiding en die wyse waarop sekerheidsmerkers in geskrewe argumente van eerstejaarstudente aan bod kom.

3. Metodologie

3.1 *Raamwerk vir analise*

Verskillende woorde en frases kan as sekerheidsmerkers in akademiese geskrewe argumente gebruik word. Sekerheidsmerkers word gekenmerk deur woorde en frases soos ‘in fact’, ‘definitely’, ‘it is clear’, ‘certainly’ en ‘obviously’ (Gold Sanford, 2012: 9, Hyland, 2017: 20, Moini en Salami, 2015: 112). Aangesien hierdie ondersoek op Afrikaanse studenteskryfwerk gerig is, is 'n lys van Afrikaanse sekerheidsmerkers uit die literatuur en uit 100 van die studentetekste wat intensief deur die navorser bestudeer is (sien Afdeling 3.2), saamgestel. Altesame 23 frases is geïdentifiseer wat as raamwerk vir hierdie analise dien (Tabel 1).

absoluut	inderdaad
beslis	klaarblyklik
blykbaar	met sekerheid
definitief	'n definitiewe bewys
die feit bly	ongetwyfeld
die feit van die saak	onomwonde
dit bevestig	(dit is) seker
dit bewys	sonder enige twyfel
dit is duidelik	sonder twyfel
dit is gewis	steeds
dit is logies	verseker ³
dit is 'n feit	

Tabel 1: Sekerheidsmerkers

3.2 *Korpus*

Die korpus vir hierdie ondersoek bestaan uit geskrewe argumente van Afrikaanssprekende eerstejaarstudente. Dit sluit altesame 437 580 woorde in.

Deurentyd word rekening gehou met die etiese aspekte van die gebruik van 'n korpus bestaande uit tekste van studente. Die deelnemende studente is derhalwe deeglik ingelig oor die aard van die navorsing en het skriftelik toestemming vir

hul deelname aan die studie gegee. Hul deelname het anoniem plaasgevind en die studente kon te eniger tyd hul tekste aan die ondersoek onttrek.

3.3 *Data-analise*

Die korpusgebaseerde variant (deduktiewe benadering) van korpuslinguistiek is as metode gebruik om die tekste op 'n kwantitatiewe wyse te ontleed.'n Raamwerk van sekerheidsmerkers (sien Tabel 1) is saamgestel aan die hand waarvan empiriese analise met behulp van die rekenaarprogram WordSmith 5 kon plaasvind (McEnery en Hardie, 2012: 9 en 149, Tognini-Bonelli, 2001: 66).

Die konkordansiefunksie van die genoemde rekenaarprogrammatuur is gebruik om eerstens die sekerheidsmerkers binne teksverband te ontleed. Vir hierdie ontleding is die frekwensie (hoeveelheid kere) wat 'n spesifieke sekerheidsmerker in elke teks se inleiding, hoofbespreking (inhoudelike gedeelte) en slot voorgekom het, vasgestel. Tweedens is die funksie wat elke merker vervul, nagegaan om te bepaal of die betrokke merker binne die betrokke konteks die korrekte betekenis oordra en of dit nie ook 'n ander funksie as slegs dié van 'n sekerheidsmerker kan vervul nie. Laastens is gekontroleer of die merkers wat gebruik is, die objektiwiteit van die skrywerstem laat verbeter. Sodoende is die sekerheidsmerkers (Tabel 1) soos wat dit in die studentekorpus figureer in 'n meer gedetailleerde raamwerk (Tabel 2) geplaas.

Aangesien die kwantitatiewe ontledingstegniek gepaardgaan met funksionele analyses, interpretasies en verduidelikings kan 'n kwalitatiewe interpretasie van die gekwantifiseerde data nie uit hierdie ondersoek weggelaat word nie (sien Afdeling 4, asook Conrad, 2002: 78, Gries, 2009: 4, Meintjes, 2015: 139).

Sekerheids- merker	Frekwensie van ge- bruik in die inleiding, hoofbesprek- ing en slot.	Funksie wat die be- trokke merker in die korpustekste vervul.⁴	Enkele voorbeelde van merkers wat nie in te deel is as 'n sekerheidsmerker nie (sien Note 4); die voorbeelde in hierdie kolom is direk oorgeneem uit korpustekste van die studie.⁵
absoluut	10	Sekerheidsmerker	
beslis	86	Sekerheidsmerker	
blykbaar	6	Sekerheidsmerker	
definitief	31	Sekerheidsmerker	

die feit bly	21	Sekerheidsmerker	
die feit van	1	Sekerheidsmerker	
die saak			
dit bevestig	1	Sekerheidsmerker	
dit bewys	9	Sekerheidsmerker	
dit is duidelik	16	Sekerheidsmerker	Helen Zille het in haar toespraak by die afrikanse taal- en kultuurvereniging gese “die hart van ’n nasie se kultuur is sy taal, dit is duidelik <u>sigbaar</u> vir mense binne en buite enige nasie. Vir die Franse staan die Franse taal sentraal tot hul identiteit, hul gemeenskap, hul nasie en selfs hul siel.”
dit is gewis	0	‘Dit is gewis’ word nie deur die studente gebruik nie.	
dit is logies	2	Sekerheidsmerker	
dit is ’n feit	5	Sekerheidsmerker	
inderdaad	19	Sekerheidsmerker	
klaarblyklik	5	Sekerheidsmerker	
met sekerheid	8	Sekerheidsmerker	Geen persoon kan se hy is immuun teen die gevalle nie, want jy kan nooit met sekerheid se wanneer dit met jou gaan gebeur nie.
’n definitiewe bewys	1	Sekerheidsmerker	
ongetwyfeld	6	Sekerheidsmerker	Indien ’n mens van ’n paar geslagte na ons ’n huidige sms-boodskap moet ontrafel, sal hy ongetwyfeld dink dat dit werklik ’n onbeskaafde groep mense was wat op aarde gewoon het.
		Hier is nagegaan of inligting wat volg reeds bekend is of logies uit ander inligting vloei.	
		Hier is nagegaan of ‘met sekerheid’ op die absolute sekerheid van die skrywer dui.	
		Hier is nagegaan of ‘ongetwyfeld’ op die absolute sekerheid van die skrywer dui.	

onomwonde	1	Sekerheidsmerker	
(dit is) seker	125	Sekerheidsmerker	Maak seker die doelwitte is haalbaar.
		‘Seker’ kan ook op weerhouding dui. Slegs voorbeelde waar ‘seker’ op vaste oortuiging dui, is dus hier gebruik.	
		‘Dit is seker’ word slegs gebruik om weerhouding uit te druk. Daarom word dit nie hier ingesluit nie.	
sonder enige twyfel	4	Sekerheidsmerker	
sonder twyfel	7	Sekerheidsmerker	
steeds	226	Sekerheidsmerker	Al is jy ’n volwassene is dit steeds nodig om gehoorsaam te wees aan die reëls.
		Hier is nagegaan of ‘steeds’ op die algehele geldigheid van standpunte in die geskrewe argument dui.	
Verseker (sien Note/n 3)	204	Sekerheidsmerker	Dit sou so bestuur word om te verseker dat jou geld die laagste moontlike risiko staan om verlore te gaan. Dit sou ook in ’n verskeidenheid besighede belê word.
		Hier is nagegaan of ‘verseker’ op die absolute sekerheid van die skrywer dui.	
			Geboue word omvattend verseker.

Tabel 2: Sekerheidsmerkers soos wat dit in die korpus tekste voorkom

Vervolgens word die finale getal en persentasie van sekerheidsmerkers wat volgens hul korrekte woordbetekenis gebruik is in Tabel 3, aangedui. Dit word aangetoon deur telkens te onderskei tussen die verspreiding daarvan oor die drie teksdele, te wete die inleiding, hoofbespreking en slot.

Sekerheidsmerkers	Inleiding		Hoofbespreking		Slot		Totaal
Voorkoms	Getal	%	Getal	%	Getal	%	
	62	15	228	56	116	29	406

Tabel 3: Die hoeveelheid, persentasie en verspreiding van sekerheidsmerkers wat volgens woordbetekenis korrek in die korpustekste gebruik is

4. Bevindinge

Sekerheidsmerkers is altesame 406 keer volgens die juiste woordbetekenis in die korpustekste gebruik (sien Tabel 3). In die inleiding het die voorkoms van sekerheidsmerkers op 15% te staan gekom, terwyl 56% van die sekerheidsmerkers in die hoofbespreking aanwesig was en die oorblywende 29% in die slotgedeeltes gebruik is. Met in agneming van die verhouding wat die lengte betref tussen die inleiding, hoofbespreking en die slot blyk dit dat die studente relatief min van sekerheidsmerkers aan die einde van hul argumente gebruik gemaak het. Die gebruik daarvan is juis hier meer te wagte, aangesien dit in die slot is waar 'n argument tot 'n finale en besliste einde gevoer word en absolute sekerheid oor standpunte en argumente bevestig behoort te word.

Verder is bevind die sekerheidsmerkers 'beslis', '(dit is) seker', 'steeds' en 'verseker' het in die betrokke korpustekste 'n hoë gebruiksfrekwensie. Die ander merkers toon 'n laer gebruiksfrekwensie; sommige merkers het slegs een keer of selfs glad nie in die korpustekste voorgekom nie. Dit kan daaraan toegeskryf word dat eerstejaarstudente nog nie oor genoegsame kennis beskik rakende al die middele wat Afrikaans bied om algehele sekerheid en vaste oortuiging in argumentatiewe skryfwerk mee uit te druk nie.

Die wyse waarop sekerheidsmerkers in inleidings, hoofbesprekings en slotgedeeltes aangewend is, word vervolgens bespreek. Voorbeelde word ook uit die korpustekste verskaf ter ondersteuning van die kwalitatiewe interpretasie (sien in hierdie verband Note/n 5).

4.1 Die inleiding

Sekerheidsmerkers wat in die inleidings voorkom, is oor die algemeen gebruik om die leser van subjektiewe standpunte te oortuig sonder dat enige ondersteuning gebied is in die vorm van bewyse, redes of voorbeelde vir hierdie standpunte of dat daar getoon word dat hierdie standpunte verder aan die hand van eksterne inligting beredeneer sal word. Die studente wat die sekerheidsmerkers op hierdie wyse in hul inleidings gebruik het, het heel

moontlik nie geweet dat standpunte eers ondersteun en beredeneer moet word, voordat dit as feite genoem word nie.

Aangesien reeds in die inleiding dus geen poging blyk van die skrywer om met die akademiese diskoersgemeenskap in gesprek te tree nie, kan dit ook gestel word dat in die betoog niks daarvan te kenne gegee word dat die skrywer 'n verhouding met sy of haar leser moet bewerkstellig nie. Dít kan afgelei word uit die aanbod van standpunte wat eensydig van aard is en, soos vroeër genoem, as feite aan die leser voorgehou word. Hierdie inligting berus dus net op subjektiewe oordeel. Hyland (1998: 440, 443 en 453) benadruk in hierdie verband die belangrike rol van die verhouding tussen skrywer en leser in akademiese argumente; dit gee die pragmatiese bevoegdheid van die skrywer se argument weer. Onderstaande dien as enkele voorbeelde waar sekerheidsmerkers nie volgens woordbetekenis en objektiewe skrywerstem in die inleidende gedeeltes van die korпустekste gebruik is nie. (Die sekerheidsmerkers in vetdruk en wat onderstreep is, is die artikelskrywer se beklemtoning van die voorbeelde uit die korpus.)

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld A:

*'n Beleggingsopsie in eiendomme is **definitief** die beste beskikbare opsie omdat dit 'n gesonde inkomste lewer met die moontlikheid dat kapitaalgroei inflasie sal klop. Die meeste aanbiedinge het ook die voordeel om in aanmerking te kom vir rente-inkomstebelasting. 'n Belegging in eiendom genereer 'n konstante en stygende inkomste 'n voordeel wat nie van toepassing is by aandeelbeleggings nie.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld B:

*Uitbranding van mens is **inderdaad** 'n teken van menslike swakheid. Depressie gaan gepaard met swakhede. Dit gee aanleiding dat mense onder die die broodlyn lewe.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld C:

*Die moderne kommunikasië tegnologie het **ongetwyfeld** die mens se kommunikasië vermoë en sosiale vaardighede nadelig beïnvloed.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld D:

*Hierdie stelling is **beslis** waar. Die Afrikaans sprekende mense in Suid-Afrika is **verseker** nie lojaal aan hulle taal nie daarom stem ek dus met hierdie stelling saam. Die Afrikaanssprekende inwoners van die land is besig om die taal af te skeep en daarom word die taal verwaarloos.*

Slegs enkele skrywers het sekerheidsmerkers korrek in die inleidende gedeelte

gebruik en sodoende hul objektiewe skrywerstem versterk. Die onderstaande uittreksels uit die korpus dien as voorbeelde.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld E:

Daar is 'n probleem oor die bepaling dat uitbranding en depressie as menslike swakheid beskou kan word in die moderne lewe. Kan dit werklik as 'n menslike swakheid beskou word of nie? Opinies sal in die opsig inderdaad verskil, want elke persoon voel anders oor die opsigte teenwoordig in menslike swakheid

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld F:

*Deesdae raak dit al hoe meer opvallend dat Afrikaanssprekendes nie meer die nodige loyaliteit teenoor hulle taal bewys nie. Dit kom toenemend voor dat Afrikaanssprekendes hulle tale meng. Engelse woorde, woorde vanuit ander tale en selfs "slang" woorde word deesdae as aanvaarbaar geag en die invloed van hierdie neigings op die Afrikaanse taal word glad nie in berekening gebring nie. Daar word selfs vandag Engelse woorde in Afrikaanse woordeboeke aangetref. **Dit bevestig** dat hierdie woorde nou officieel aanvaarbaar is in die Afrikaanse taal. Strenger vereistes behoort ingestel te word ten opsigte van wanneer 'n vreemde woord in die Afrikaanse taal aanvaar behoort te word.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld G:

*Die aantal ure wat om die braaivleis spandeer word, word toenemend vervang met die aantal ure wat ons nuwe generasie teen skerm vaskyk. Is ons egter antisosiaal om deur middel van kommunikasie tegnologieë te kommunikeer? **Dit is duidelik** dat moderne kommunikasietegnologie nie verantwoordelik is vir ons mense se antisosiale gedrag nie. Hier is hoekom.*

Die skrywer van voorbeeld E gebruik die merker 'inderdaad' korrek, aangesien hierdie student van die standpunt uitgaan dat verskillende sienings kan bestaan oor of uitbranding en depressie verband hou met menslike swakheid al dan nie. Hierdie student lei dan ook 'n hoofbespreking in deur te sê: "Een opinie kan wees [...]." Dit dui dus bes moontlik daarop dat die student daarvan bewus is dat die verskillende opinies genoem, ondersteun en beredeneer moet word.

Die sekerheidsmerker 'dit bevestig' (in voorbeeld F) word korrek en op 'n ewewigtige wyse gebruik deurdat eers 'n duidelike agtergrond aan die leser verskaf word, en na aanleiding van hierdie kontekstualisering is bepaalde standpunte dan geformuleer. In die laaste voorbeeld (voorbeeld G) word reeds 'n gevolgtrekking gemaak rakende die rol van moderne kommunikasietegnologie in antisosiale gedrag. Hoewel hierdie gevolgtrekking gemaak word, dui die student aan dat in hierdie hoofbespreking ondersteuning en beredenering gaan plaasvind ten einde die gevolgtrekking te regverdig. Dit doen die skrywer deur te sê: "Hier is hoekom."

4.2 Die hoofbespreking

Die meeste sekerheidsmerkers in die korpustekste is deur die studente in die hoofbespreking van hul argumente aangewend. Alhoewel die frekwensie in die gebruik van sekerheidsmerkers hier hoër was as in die ander dele van die teks, is die sekerheidsmerkers nie noodwendig gebruik om die geldigheid van standpunte op 'n objektiewe wyse te versterk nie. Dit blyk daaruit dat die standpunte nie altyd aan die hand van die nodige bewyse en voorbeelde ondersteun is nie. Eksterne inligting is dus op 'n beperkte wyse by die beredenering van standpunte betrek, en sodoende kon dit nie as waar aan die leser bewys word nie.

Die hoofbespreking bevat telkens veralgemenings en persoonlike aanvalle; 'n subjektiewe oordeel word gevel oor die onderwerp wat bespreek is. Verskeie studente het gepoog om die standpunt wat in die inleiding gestel is (tesisstelling) aan die hand van menings te verdedig. Sekerheidsmerkers is in hierdie geval dan foutiewelik gebruik om menings as feite aan die leser voor te hou. Derhalwe het die gebruik daarvan ook nie 'n objektiewe skrywerstem ondersteun nie.

Die onderstaande teksgedeeltes bevat voorbeelde waar sekerheidsmerkers in die hoofbespreking nie op 'n juiste manier gebruik is nie en dit ook nie daartoe bygedra het om 'n objektiewe skrywerstem te beklemtoon nie. Sien ook die dubbele versterking ('verseker duidelik') waarmee die skrywer van teks L 'n standpunt aantoonbaar probeer verabsoluteer.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld H:

*Verlating aan die moderne kommunikasietegnologie is aan die orde van die dag. Mense sal ure en ure vasgemaak voor die skerm sit en niks kan hulle daar wegskeur nie. Kosbare tyd gaan daardeur verlore en belangrike werk kan agterweë gelaat word. Ook bly ander belangrike verhoudings in die slag. Dit lei **beslis** tot antisosiale gedrag.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld I:

Studente word deesdae ook nie meer gepepeneer vir taal-, grammatika- en spelfoute in hul eksamenantwoordskrifte nie. 'n Mens wonder of die stryd vir goeie en aanvaarbare taalgebruik 'n verlore een is. Moontlik gaan dit gepaard met die algemene gebrek aan alle vorms van dissipline wat deesdae aan die orde van die dag is.

*Afrikaanse mense is **beslis** nie lojaal aan hulle taal nie, hulle het nie genoegsame respek vir hulle taal nie, want hulle gebruik dit nie in die suiwer vorm waarin dit veronderstel is om gebruik te word nie.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld J:

Om deprimasief te wees is volgens my verseker 'n keuse. Jou eie keuse! Jy't 'n keuse om elke oggend op te staan, om werk toe te gaan en ook om positief te wees oor die dag met al sy inhoud. Om vriendelik te wees, die negatiewe mis te kyk en om net vir die positiewe te lewe, hang van jouself af en wanneer beproewinge jou pad kruis en jy negatiewe en terneergrdruk voel en jy net op daardie vlak bly, is depressie jou voorland. **Dit is duidelik** dat die mens se swakheid hom hierheen lei.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld K:

Daar word deesdae minder oor en weergekuier tussen vriende aangesien alle inligting rakende daardie persoon op Facebook deur gegee word. Foto's, nuus asook gevoelens word op Facebook uitgedruk deur mense. Hierdie sosiale netwerk veroorsaak **verseker** antisosiale gedrag by mense deur na hierdie Feite te verwys. Kommunikasietegnologie het die kuier tussen vriende baie verminder en die geleentheid om tussen mekaar sosiaal te verkeer baie verminder.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld L:

Daar is ook bevind dat mense se taalvaardighede aan die afneem is weens die gebrek aan kommunikasie. Dit raak al moeiliker vir beide kinders en volwassenes om korrek te praat, te skryf en ook te spel. Dit is die eenvoudige boustene van Afrikaans wat afgebreek word en kan veroorsaak dat die taal inmekaar tuimel.

Dit is verseker duidelik dat Afrikaans agteruit gaan omdat niemand meer vir die taal opstaan nie. Almal gooi hande in die lug, verruil hul lojaliteit en kyk toe hoe die taal vernietig word. Alhoewel daar talle organisasies, soos die ATKV, bloed sweet om die taal te bevorder, word nie genoeg gedoen daaraan nie. Niemand kan Afrikaans red en uitbou as lojaliteit nie by die sprekers gekweek word nie. Dit is die mense wat die meeste invloed het wat sal moet opstaan vir Afrikaans en die lojaliteit in daad moet omskakel.

In hoofbesprekings waar sekerheidsmerkers korrek gebruik is, het die studente 'n poging aangewend om eksterne inligting te gebruik en met behulp daarvan hul standpunte te staaf. Hoewel van die studente gebruik gemaak het van nie-akademiese bronne, soos die koerant *Beeld* en die tydskrif *Huisgenoot*, blyk dit hulle het gewys dat standpunte met behulp van eksterne inligting ondersteun en beredeneer behoort te word, voordat sekerheidsmerkers gebruik word om 'n bepaalde argument te versterk. Die onderstaande dien as voorbeelde van die korrekte gebruik van sekerheidsmerkers en die skep van 'n objektiewe skrywerstem.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld M:

*Die beste manier om jou spaargeld te laat groei, is om 'n vaste bedrag elke maand te belê. Dit sal jou in staat stel om voordeel te trek uit enige skommeling in die markte. Volgens Mnr Feldman (beeld) is beleggingsfonds op eiendom se opbrengs 40% dit dui daarop dat dit **beslis** betaal om minstens 'n gedeelte van jou geld in eiendom te belê pleks daarvan om dit op allerlei ander dinge te bestee. Hierdie opbrengs is ook belastingvry wat 'n groot voordeel is tot jou as individu.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld N:

*Dit is verstommend dat selfs nie eers skoolkinders die druk wat op hulle geplaas word, kan hanteer nie. Onder andere die druk om te presteer op akademiese en of sportvlak is groot hydraende faktore. Moet dus nie vergeet wat 'n rol groepsdruk speel nie. Elke keer indien nog 'n jong skoolkind selfmoord gepleeg het, is dit uiters skokkend om daarvan in die media van kennis te neem. Lees dus die frases in die artikel in Huisgenoot, "Janie was dan altyd so'n sterk leerder wat so uiters goed presteer het op skool op 'n verskeidenheid vlakke en sy het tog in 'n gesonde huis groot geword." Verlede jaar in Desember het 'n matriekmeisie selfmoord gepleeg nadat daar aan haar gesê is hoekom sy slegs ses onderskeidings het en nie sewe nie. Wat 'n skokkende berig om in die Beeld te lees van 'n briljante mens met soveel potensiaal wat selfmoord pleeg. Onmenslik. Maar **die feit bly** staan, dit is 'n ongelooftlike stryd daar buite in die lewe om alles te kan verwerk wat oor die lewenspadjie loop.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld O:

*Daar moet in gedagte gehou word dat daar, al sou alle ongewenste immigrante die land verlaat, reeds sowat 35% werkloosheid in Suid Afrika heers. Die ineenstorting van die Zimbabwe ekenomie, asook die teleurstellend vertoning van ander ekenomie in Afrika het Suid Afrika die heuningpot gemaak waarna toe alle bye wil gaan. Immigrante het **inderdaad** na Suid Afrika gestroom oor die afgelope 10 jaar en daar word geraam dat tussen 10% en 15% van almal wat in Suid Afrika bly, onwettig of ten minste ongevraag in Suid Afrika vertoef. Ter illustrasie sou mens kon noem dat Hilbrow en Berea bykans heeltemal bewoon word deur ongewenste buitelanders. Die demografe bereken dat sowat 4,5 miljoen te 8 miljoen mense in Suid Afrika van 'n totale inwonertal van ongeveer 45 miljoen onwettig of ongevraag is (2008 Sensus).*

4.3 Die slot

Sekerheidsmerkers kom selde in die slotgedeelte van die argumente voor, terwyl dit juis hier te verwagte is dat 'n skrywer sy of haar argument finaal moet afsluit. Die rede hiervoor is dat van die studente nie in die hoofbespreking op eksplisiete wyse genoegsame ondersteuning vir hul gestelde standpunt(e) kon bied nie (sien Afdeling 4.2), gevolglik het hulle dit moeilik gevind om in die slotgedeelte die aanvanklike tesisstelling finaal te bevestig. Die lae voorkoms van sekerheidsmerkers in hierdie deel van die korpus tekste kan ook daaraan toegeskryf word dat van die studente die tesisstelling reeds in die inleiding bekragtig het (sien Afdeling 4.1).

Ten spyte daarvan dat sekerheidsmerkers min in die slotgedeeltes voorgekom het, kan daarop gewys word dat die meeste sekerheidsmerkers wat wel hier gebruik is, korrek gebruik is. Dit is gebruik om die tesisstelling wat in die inleiding gemaak is, en wat in die hoofbespreking aan die hand van voldoende ondersteuning beredeneer is, te bevestig. Hierdeur het die studente die feitlikheid van hul standpunte en argumente op 'n objektiewe wyse beklemtoon en sodoende die argument afgesluit.

Vervolgens word enkele voorbeelde uit die korpus tekste verskaf om aan te toon hoe sekerheidsmerkers in hierdie verband gebruik is.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld P:

*Al die bogenoemde statistieke en getalle kan nie net weggevee word nie, mens kan nie net maak asof dit nie bestaan nie. **Dit is duidelik** dat depressie nie net bestaan en 'n siekte is nie, maar dat dit ook lewensgevaarlik is en deur te weier om iets te doen omtrent dit 'n persoon ernstige gevolge gaan dra, waarvan die verlies aan geluk die minste is. Depressie is aktueel en beslis nie 'n teken van menslike swakheid nie, maar 'n moderne siekte, wat ons dreig in ons moderne samelewing.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld Q:

Met al hierdie inligting in ag geneem is dit my eie mening om te sê dat depressie en uitbranding beslis nie 'n teken van swakheid is nie. Mense wat dit so ervaar en met so houding teenoor mense wat aan depressie ly optree het nie 'n benul waaroor dit gaan nie.

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld R:

*As 'n persoon alles in ag neem is die feite soos volg; elke gesin en elke persoon se behoeftes is verskillend. Vir hierdie rede sal 'n mediese fonds vir byvoorbeeld 'n gesin met kinders **definitief** nie 'n mors van geld wees nie.*

Hier volg 'n uittreksel uit voorbeeld S:

*Deur na al hierdie feite te kyk, kan daar **verseker** saamgestem word dat die moderne kommunikasietegnologie verwoontlik is vir die mens se antisosiale gedrag en dat sosiale netwerke nie altyd goed is vir die samelewing nie.*

5. Slot

In hierdie artikel is ondersoek ingestel na die gebruik van die interpersoonlike metadiskoerskategorie, sekerheidsmerkers, in die geskrewe argumente van Afrikaanssprekende eerstejaarstudente. Daar is gepoog om vas te stel of hierdie studente kennis dra van die verskillende sekerheidsmerkers wat in Afrikaans

gebruik kan word om argumente mee te bekragtig. Verder is daar ondersoek ingestel of die merkers wat wel gebruik is, korrek gebruik is volgens die betekenisfunksie daarvan, en of die gebruik daarvan skrywerstem op 'n objektiewe wyse versterk het.

Uit korpusdata blyk dit sekerheidsmerkers is selde in die korpus tekste gebruik. Die meeste merkers toon 'n lae gebruiksfrekwensie. Studente het dit ook moeilik gevind om die merkers korrek toe te pas en 'n objektiewe skrywerstem te bewerkstellig.

Sekerheidsmerkers is in die korpus tekste hoofsaaklik benut om persoonlike standpunte as feite voor te hou, dit op 'n subjektiewe wyse te versterk en die leser daarvan te probeer oortuig sonder dat nodige begronding plaasgevind het. Verder is die sekerheidsmerkers ook nie altyd gebruik om die geldigheid van standpunte op 'n ewewigtige wyse te versterk waar begronding wel plaasgevind het nie.

Die merkers wat in die slotgedeeltes voorgekom het, is meestal korrek gebruik, dit wil sê om standpunte en argumente op 'n beredeneerde wyse te versterk, nadat deeglike begronding in die besprekingsgedeelte plaasgevind het. Op hierdie wyse is 'n objektiewe skrywerstem bewerkstellig.

Na aanleiding van hierdie ondersoek blyk dit uit die korpus ondersoek dat die deelnemende Afrikaanssprekende eerstejaarstudente nie aan die begin van hul universiteitstudie oor die nodige kennis en vaardigheid beskik om alle sekerheidsmerkers op 'n toepaslike wyse in geskrewe argumente te gebruik nie. Aangesien metadiskoers 'n pertinente rol speel in die skep van 'n verhouding tussen die skrywer en leser en interpersoonlike metadiskoers hierdie kommunikasie fasiliteer, is dit belangrik om eerstejaarstudente te akkultureer in die redes vir en gebruik van sekerheidsmerkers.

Op universiteit behoort geleentheid gebied te word om eerstejaarstudente se kennis te verbreed rakende die verskeie merkers wat 'n sekerheidsfunksie vervul in die daarstel van 'n akademiese geskrewe argument. Hierdie vaardigheid behoort verder ontwikkel te word vir die korrekte gebruik van hierdie merkers ten einde 'n objektiewe skrywerstem te ontwikkel.

Noordwes-Universiteit

Bronnelys

- Amiryousefi, M. en Rasekh, A.E.** 2010. Metadiscourse: Definitions, issues and its implications for English teachers. *English Language Teaching*, 3(4): 159-167.
- Beauvais, P.J.** 1989. A speech act theory of metadiscourse. *Written Communication*, 6(1):11- 30.

- Carstens, A.** 2009. The effectiveness of genre-based approaches in teaching writing: subject-specific versus cross-disciplinary emphases. Ongepubliseerde DPhil-proefskrif. Pretoria: Universiteit Pretoria.
- Conrad, S.** 2002. Corpus linguistics approaches for discourse analysis. *Annual review of Applied linguistics*, 22: 75-95.
- Crismore, A.** 1983. *Metadiscourse: What is it and how is it used in school and non-school social science texts*. Urbana-Champaign: University of Illinois.
- Crismore, A.** 1989. *Talking with readers: Metadiscourse as rhetorical act*. Series XIV, Vol. 17. New York: Peter Lang.
- Crismore, A., Markannen, R. en Steffensen, M.S.** 1993. Metadiscourse in persuasive writing. *Written communication*, 10(1): 39-71.
- Fairbairn, G. en Winch, C.** 2011 (1993). *Reading, writing and reasoning: a guide for students*. Maidenhead: McGraw-Hill.
- Fu, X.** 2012. The use of interactional metadiscourse in job postings. *Discourse Studies*, 14(4): 339-417.
- Gold Sanford, S.** 2012. A Comparison Of Metadiscourse Markers And Writing Quality in Adolescent Written Narratives. Ongepubliseerde MSc-tesis. Missoula: University of Montana.
- Gries, S.T.H.** 2009. *Quantitative Corpus Linguistics with R.: A Practical Introduction*. New York: Routledge.
- Harris, Z.** 1959. The transformational model of language structure. *Anthropological Linguistics*, 1(1): 27-29.
- Hu, G. en Cao, F.** 2015. Disciplinary and paradigmatic influences on interactional metadiscourse in research articles. *English for Specific Purposes*, 39: 12-25.
- Hyland, K.** 2005. *Metadiscourse: Exploring interaction in Writing*. London: Continuum
- Hyland, K.** 1998. Persuasion and context: the pragmatics of academic meta-discourse. *Journal of Pragmatics*, 30: 437-455.
- Hyland, K.** 2004. Disciplinary interactions: metadiscourse in L2 postgraduate writing. *Journal of second language writing*, 13: 133-151.
- Hyland, K.** 2017. Metadiscourse: What is it and where is it going? *Journal of Pragmatics*, 113: 16-29.
- Hyland, K. en Tse, P.** 2004. Metadiscourse in academic writing: a reappraisal. *Applied Linguistics*, 25(2): 156-177.
- Ifantidou, E.** 2005. The semantics and pragmatics of metadiscourse. *Journal of Pragmatics*, 37: 1325-1353.
- Jordaan, A.** 2014. Die gebruik van metadiskoers in Afrikaans T1-skryfwerk van eerstejaar-universiteitstudente. Ongepubliseerde MA-verhandeling. Vanderbijlpark: Noordwes-Universiteit.
- Jordaan, A. en Meintjes, Z.** 2015. Die gebruik van die metadiskoerskategorie

- “bewyse” as voorvereiste vir suksesvolle argumentatiewe skryfwerk op tersiêre vlak. *Tydskrif vir Taalonderrig*, 49(1): 281-305.
- Jordaan, A.** 2016. Afrikaanse verbandsmerkers: uitbreiding en herkategorisering van voorbeeldwoorde. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*, 34(2): 147-167.
- McEnery, T. en Hardie, A.** 2012. *Corpus linguistics*. Cambridge: Cambridge University.
- Meintjes, Z.** 2015. Koherensie in die argumentatiewe skryfwerk van eerstejaarstudente: ’n teksgebaseerde ondersoek. Ongepubliseerde PhD-proefskrif. Potchefstroom: Noordwes-Universiteit.
- Meintjes, Z.** 2016. Konjunksiemerkers: ’n indeling in Afrikaans vir die gebruik in geskrewe akademiese argumente op universiteit. *Tydskrif vir Nederlands en Afrikaans*, 23(1): 81-102.
- Moini, R. en Salami, M.** 2015. Stance And Engagement Discourse Markers In: Journal’s “Author Guidelines”. *The Journal of Teaching Language Skills*, 7(3): 109-140.
- Olivier, L. en Olivier, J.** 2012. (Her-)stelwerk: skoolopstelle as voorbereiding vir akademiese geletterdheid op universiteitsvlak. *Tydskrif vir Taalonderrig*, 46(1): 30-44.
- Patterson, R. en Weideman, A.** 2013. The Typicality of Academic Discourse and its Relevance for Constructs of Academic Literacy. *Journal for Language Teaching*, 47(1): 107-123
- Sampson, V.D. en Clark, D.B.** 2006. Assessment of argument in science education: a critical review of the literature. *International Society of the Learning Sciences*, 655-661.
- Taalkommissie.** (samesteller). 2009 (1917). *Afrikaanse woordelys en spelreëls*. Kaapstad: Pharos.
- Taalkommissie.** (samesteller). 2017 (1917). *Afrikaanse woordelys en spelreëls*. Kaapstad: Pharos.
- Takimoto, M.** 2015. A corpus-based analysis of hedges and boosters in English academic articles. *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, 5(1): 95-105.
- Tavanpour, N., Goudarzi, Z. en Farnia, M.** 2016. Interactional Metadiscourse Markers in Sports News in Newspapers: a Cross-cultural Study of American and Iranian Columnists. *The Philologist*, 1: 1-13.
- Tognini-Bonelli, E.** 2001. *Corpus linguistics at work*. Amsterdam: John Benjamins.
- Van de Poel, K. en Gasiorek, J.** 2007. *All write. An introduction to writing in an academic context*. Leuven: Acco.
- Van Dyk, T.** 2011. Ondersoek na die Impak van ’n Akademiese Geletterdheidsintervensie op Eerstejaarstudente se Akademiese Taalvermoë. *LitNet Akademies*,

8(3): 487-506.

Vande Kopple, WJ. 1985. Some exploratory discourse on metadiscourse. *College Composition and Communication*, 36(1): 82-93.

Van Huyssteen, G. 2017. Verseker of vir seker is soms 'n taai tameletjie. *VivA*, 25 Maart. viva-afrikaans.org/lees-luister/blog/item/243-verseker-of-vir-seker-is-soms-n-taai-tameletjie. (Datum van gebruik: 10 Februarie 2022).

Note

1. Hierdie artikel is deel van 'n groter ondersoek na koherensie in die argumentatiewe skryfwerk van eerstejaarstudente.
2. Afrikaanse en Engelse vakhandboeke, taalgidse en artikels is vir hierdie doel nagegaan. Vertaling het daarom ook deel gevorm van hierdie proses.
3. Die raamwerk vir die analise van sekerheidsmerkers én die korpusstekste dateer van tussen 2010 en 2014. Gedurende hierdie tydperk is in *Afrikaanse woordelys en spelreëls* (AWS) aangedui dat 'verseker' die betekenis het van 'sonder twyfel'; 'beslis' (vergelyk AWS, 2009). Die verandering in betekenis van 'verseker' is eers opgeteken in die onlangse uitgawe van die AWS (2017), naamlik dat dit op 'verseker, -de; verseker, het -', dui (vergelyk ook Van Huyssteen, 2017). Om hierdie rede is in die ondersoek volstaan met die spelvorm 'verseker' met die betekenisfunksie van 'sonder twyfel; beslis'.
4. Hier word spesifiek op die argument gefokus. Indien dit blyk dat 'n bepaalde merker nie die funksie van 'n sekerheidsmerker vervul nie, is dit nie by die ondersoek ingesluit nie (sien in hierdie verband Afdeling 3.3).
5. Die korpusvoorbeelde is direkte aanhalings; geen aanpassings is gemaak nie. Vetdruk en/of onderstreping word wel daarin gebruik om bepaalde verbande uit te lig.